

Narratiivin hallinta: Nykyaikainen hasbara, digitaalinen propaganda ja havainnon psykologia Israel-Palestiina-konfliktissa

Nykyaikaisissa konflikteissa tieto ei ole enää vain sodan taustaa – se *on* sota. Kuvat, sanat, hashtagit ja algoritmit toimivat nyt aseina yhtä varmasti kuin pommit ja luodit. Taistelukenttä ei ole vain Gaza, Länsiranta tai YK:n salit – se on myös puhelimesi näyttö, uutissyöte ja tunnevasteesi. Taistelu ei koske vain aluetta, vaan **totuutta, muistia ja moraalista havaintoa**. Tällä kentällä Israelin propagandajärjestelmä – tunnettu nimellä **hasbara** – on noussut yhdeksi maailman kehittyneimmistä ja aggressiivisimmista narratiivitoiminnoista.

Perinteisesti käännettynä ”selitykseksi” *hasbara* esittelee itsensä julkisena diplomatiana: pyrkimyksenä ”selventää” Israelin toimia globaalille yhteisölle. Käytännössä se toimii kuitenkin kattavana, valtion tukemana psykologisena ja digitaalisena vaikutusoperaationa. Sen tavoite ei ole vain vakuuttaa, vaan **hallita tarinaa** – kuka nähdään uhrina tai hyökkääjänä, laillisena tai rikollisena, ihmisenä tai hylättävänä.

Viimeisen kahden vuoden aikana, Israelin tehostuneen hyökkäyksen Gazaan ja globaalin digitaalisen aktivismin nousun keskellä, hasbara on astunut uuteen vaiheeseen. Se ei rajoitu enää lehdistötiedotteisiin tai valtion mediaan; se toimii nyt **algoritmien, vaikuttajaverkostojen, disinformaatiokampanjoiden ja yritysten täytäntöönpanon kautta**. Alustat kuten **X (entinen Twitter)** ja **TikTok**, jotka joskus kuviteltiin demokratisoiviksi tiloiksi, ovat muuttuneet digitaalisiksi taistelukentiksi, joissa kärsimyksen näkyvyys – ja vastarinnan legitimitetti – alistetaan algoritmiseen poistoon.

Samaan aikaan vaikutusvaltaiset miljardöörit kuten **Larry Ellison**, joka nyt pitää suurta vaikutusvaltaa sekä TikTokiin että perinteisiin mediaan Oracle- ja Skydance/Paramount-yhtiöiden kautta, pakottavat ideologista yhtenevyyttä ylhäältä alas. Pro-palestiinalaiset äänet vaiennetaan yhä enemmän, ei vain valtion sensuurin kautta, vaan **työnantajien politiikkojen, algoritmisen tukahduttamisen ja psykologisen manipuloinnin** kautta, joka on upotettu juuri niihin alustoihin, joita käytämme maailman ymmärtämiseen.

Kaikesta tästä huolimatta totuus pysyy.

Silmätodistajien kertomukset, digitaaliset arkistot ja globaali tietoisuus ovat alkaneet vastustaa ja murtaa hasbaran illuusion. Tämän teoksen tavoite on **dokumentoida, paljastaa ja varustaa** lukijat työkaluilla hasbaran illuusion ymmärtämiseen ja haastamiseen – ennen kuin siitä tulee todellisuutta itse.

Hasbaran kehitys – Kylmän sodan diplomatia digitaaliseen hallintaan

“Hasbara” (הסברה) tarkoittaa kirjaimellisesti “selitystä” hepreaksi. Pinnalla se viittaa selventämiseen tai julkiseen diplomatiaan – Israelin pyrkimykseen “selittää itseään” maailmalle. Hasbara ei kuitenkaan ole pelkästään selittävä; se on **suoritteellinen, ennaltaehkäisevä ja manipuloiva**. Se on koordinoitu propagandakehys, joka on suunniteltu hallitsemaan globaaleja narratiiveja Israelista, erityisesti sen Palestiinan miehityksen kontekstissa.

Perinteisen viestinnän sijaan hasbara on **militaresoitu ja institutionalisoitu**, juurtunut turvallisuusvaltioon ja harjoitettu alustojen, kielten ja alojen poikki. Se ei pyri voittamaan keskustelua – se pyrkii **määrittämään todellisuuden ehdot** ennen keskustelun alkua.

Alkuperä: Sionistisesta puolustuksesta valtion propagandaan

Hasbaran siemenet kylvettiin kauan ennen Israelin perustamista vuonna 1948. Sionistijohtajat 1900-luvun alussa tunnistivat länsimaisen yleisen mielipiteen muokkaamisen tärkeyden. Hahmot kuten Chaim Weizmann ja Theodor Herzl eivät olleet vain diplomaatteja, vaan **narratiivin yrittäjiä**, jotka pyrkivät vakuuttamaan brittiläiset ja yhdysvaltalaiset eliitit siitä, että sionismi oli moderni, sivistynyt hanke eikä koloniaalinen.

Israelin valtion perustamisen jälkeen hasbara otti muodollisemman roolin. Kylmän sodan aikana israelilaiset virkamiehet kehystivät valtion liberaaliksi demokratian etuvartioeksi vihamielisessä arabialaisessa alueessa, linjautuen Yhdysvaltain arvojen ja länsimaisten pelkojen Neuvostoliiton vaikutuksesta kanssa.

Hasbaran varhaiset keskeiset tavoitteet sisälsivät:

- **Nakban** oikeuttamisen (yli 700 000 palestiinalaisen pakkosiirtolaisuus vuonna 1948)
- Vuoden 1967 miehityksen Länsirannasta, Gazasta ja Itä-Jerusalemista uudelleenbrändäämisen “puolustussodaksi”
- Kriittisten sotilaallisten toimien, kuten vuoden 1982 Libanonin sodan ja intifadojen tukahduttamisten, ohjaamisen

Jokaisessa näistä kausista hasbara nojasi **länsimaiseen lehdistöön, diplomaattisiin liittolaisiin ja juutalaisten diasporan instituutioihin** vahvistaakseen Israelin versiota tapahtumista. Se kuvasi Israelia pienenä, saarretuksi ja moraalisesti ylivertaiseksi – vaikka sillä oli ylivoimainen sotilaallinen voima.

Institutionalisointi: Hasbara-byrökratian nousu

1970- ja 1980-luvuilla hasbara institutionalisoitui Israelin valtiossa. **Ulkoministeriö, Strategia-asioiden ministeriö ja IDF:n tiedottajayksiköt** kehittivät kukin propagandasiipejä, jotka keskittyivät kansainvälisen mielipiteen muokkaamiseen.

Keskeiset kehitykset sisälsivät:

- **Hasbara-osaston** perustamisen ulkoministeriöön
- Koulutusohjelmia israelilaisille diplomaateille ja sotilaille "narratiiviseen kurinalaisuuteen"
- **AIPACin** ja siihen liittyvien lobbausryhmien käyttö Yhdysvaltain mediaviestejä koordinoimiseen
- Yhteistyötä PR-yritysten, ajatushautomojen ja suurten Yhdysvaltain medioiden kanssa

Tämä ei ollut vain Israelin hyvässä valossa esittelyä – se oli **palestiinalaisen vastarinnan delegitimointia**, kritiikin antisemitismiksi uudelleenkehystämistä ja poliittisen päätöksenteon vaikuttamista länsimaissa.

Hasbara-käsikirja: Propaganda käytännössä

2000-luvulla hasbara siirtyi perinteisen diplomatian ulkopuolelle **massamedia-vaikutukseen ja disinformaatiotekniikoihin**. Tämän kauden keskeinen artefakti on "**Hasbara-käsikirja**", opas, joka levisi laajasti Israelin puolestapuhujien keskuudessa internetin varhaisessa aikakaudessa.

Käsikirja hahmotteli retorisia strategioita, kuten:

- **Pisteiden kerääminen vs. totuuden etsintä:** Tavoittele aina argumentin voittoa, älä ongelman selitystä
- **Tunnevetoomukset:** Herätä pelkoa, syyllisyyttä ja traumaa (esim. jatkuvat viittaukset holokaustiin tai terrorismiin)
- **Uudelleenohjaus:** Kun Israelin toimia haastetaan, siirry Hamasiin, Iraniin tai antisemitismiin
- **Diskreditointi ja delegitimointi:** Hyökkää viestinviejään, ei viestiin – erityisesti kritikoihin, journalisteihin ja akateemikoihin

Nämä taktiikat eivät rajoitu valtion toimijoihin. Ne leviävät nyt **opiskelijaryhmien, diasporajärjestöjen ja verkossa olevien vapaaehtoisten kautta**, muodostaen globaalin digitaalisten propagandistien armeijan.

Hasbara 2.0: Digitaalinen käänne

Oikea muutos tuli 2010-luvulla ja kiihtyi 2020-luvulla. Kun perinteiset mediat menettivät vaikutusvaltaansa ja sosiaalinen media nousi hallitsevaksi, hasbara kääntyi. Se alkoi keskittyä **vaikuttajakampanjoihin, tekoälyn moderointiin, algoritmiseen insinööritöihin ja reaaliaikaiseen digitaaliseen disinformaation**.

Keskeiset kehitykset sisälsivät:

- IDF:n "**Tiedottajayksikön**" luoman viraaleja TikTok-videoita, jotka kehystävät ilmaiskut sankaruudeksi
- Siviili "hasbara-soturit" koordinoituina WhatsAppissa ja Telegramissa massaraportoimaan pro-palestiinalaisia julkaisuja

- Israelin hallituksen rahoittamia **miljoonien dollareiden digikampanjoita** alustojen tulvimiseen pro-Israel-sisällöllä, erityisesti väkivallan eskaloitumisen aikana
- Vuoden 2019 israelilaisen ministeriön tarjous 3 miljoonasta NIS:stä salaiselle some-operaatiolle ”delegitimointikampanjoita” vastaan

Nämä ponnistelut huipentuvat siihen, mitä analyytikot kutsuvat **Hasbara 2.0**:ksi – propagandajärjestelmä, joka on sovitettu alustakaudelle, jossa **nopeus, viraalisuus ja tunne-manipulointi** merkitsevät enemmän kuin faktat tai politiikat.

Alusta propagandana – Kuinka hasbara valtasi X:n (entinen Twitter)

Kun Elon Musk osti Twitterin loppuvuodesta 2022 ja nimesi sen uudelleen **X:ksi**, alusta astui uuteen ideologiseen vaiheeseen. Markkinointina ”puheenvapauden turvasatama”, X kehittyi nopeasti paljon puolueellisemmaksi: **valtion liittoutuneen tiedon sodankäynnin taistelukentäksi**, jossa Israelin hasbara-apparaatti löysi hedelmällistä maata viestien vahvistamiseen, erimielisyyksien tukahduttamiseen ja Israel-Palestiina-konfliktin julkisen havainnon muokkaamiseen reaaliajassa.

Vaikka Twitterillä on ollut pitkään ongelmia puolueellisuudessa ja moderointiasymmetrioissa, post-Musk-kausi merkitsee dramaattista eskalaatiota **valtion viereisessä narratiivi-insinööritoiminnassa** – Israelin hallituksen, IDF:n ja siihen liittyvien verkostojen hyödyntäessä täysin alustan muutoksia, johdon sympatioita ja algoritmista sameutta hallitsevan näkökulman juurruttamiseksi.

Alustasta edustajaksi: Kuinka X linjautui hasbaran tavoitteisiin

Välittömästi **Hamasin hyökkäysten jälkeen 7. lokakuuta 2023** ja Israelin jälkeisen Gazan hyökkäyksen jälkeen hasbara-operaatiot siirtyivät ylivaihteeseen. Samalla X muuttui **rakenteellisesti linjautuneeksi** näiden ponnistelujen kanssa:

Algoritminen puolueellisuus

- **Pro-Israel-sisältö nousi näkyvyydessä**, usein saaden paisutettua kattavuutta matalasta sitoutumisesta huolimatta.
- **Pro-palestiinalaiset julkaisut haudattiin**, varjokieltoitiin tai leimattiin ”terrorismin tukemiseksi”, vaikka ne julkaisivat journalistit tai akateemikot.
- **Trendikkäät aiheet kuten #Gaza** katosivat mystisesti alustan näkyvyystyökaluista raskaan pommituksen ja siviili-kuolemien aikana Gazassa.

Elon Muskin hyväksynnät

- Musk henkilökohtaisesti **boostasi tilejä**, jotka tunnetaan disinformaation levittämisestä tai erittäin puolueellisesta pro-Israel-sisällöstä.
- Hän alusti hahmoja, joilla on siteitä israelilaisiin vaikutusverkostoihin, mukaan lukien ne, jotka toistivat IDF:n viestejä kriittisten sotilasoperaatioiden aikana.

- Monissa tapauksissa Musk toisti hasbaran puhekohtia itse, kehystääkseen Israelin kritiikkiä turvallisuushikiksi tai "äärijuutaksi".

Politikkamuutokset, jotka suosivat sensuuri

- "Yhteisön muistiinpanot" -toiminto, joka oli tarkoitettu kontekstin lisäämiseen, **aseellistettiin usein heikentämään pro-palestiinalaisia ääniä.**
- **Massakiellot** kohdistuivat journalisteihin, taiteilijoihin ja jopa selviytyjiin, jotka julkaisivat reaaliaikaista materiaalia Gazan tapahtumista.
- Erimieliset äänet leimattiin usein "vääräksi tiedoksi" ilman valitusoikeutta tai selitystä.

Yhdessä nämä rakenteelliset muutokset loivat sen, mitä käyttäjät alkoivat kutsua **"Hasbara-syötteeksi"** – manipuloitu todellisuuden versio, jossa vain yksi puoli julmasta konfliktista oli johdonmukaisesti näkyvissä, ja empatia toista puolta kohtaan lannistettiin algoritmisesti.

Digitaaliset prikaatit ja sisällön tulva

Hasbaran menestys X:ssä ei ole koskaan riippunut pelkästään algoritmeista. Ihmisen väliintulo – **usein koordinoitu** – on näytellyt suurta roolia.

Digitaaliset prikaatit:

- Vapaaehtoiset ja palkatut hasbara-vaikuttajat toimivat verkostoissa **massaraportoidakseen pro-palestiinalaisia tilejä.**
- Nämä verkostot **tulvivat kommentteja** skriptatuilla puhekooilla, häiritsevät ketjuja häirinnällä ja kylvävät disinformaatiota, jota on vaikea korjata viraaliksi tultuaan.

Tulva-strategia:

- Korkeaprofiilisten hetkien aikana (esim. sairaaloiden pommitukset, YK:n päätöslauselmat) X **tulvitaan pro-Israel-infografiikoilla**, tekoälyllä generoidulla sisällöllä tai tunne-manipulatiivisilla videoilla, jotka kuvaavat IDF-sotilaita vastentahtoisina humanitaarisina.
- Tarkoitus ei ole vain vakuuttaminen – se on **äänenvoimakkuuden hallinta.** Kriittisten julkaisujen hukuttamiseksi puhtaalla kylläisyydellä.

Tätä käytäntöä tukevat **valtion kumppanuudet.** Israelin hallitus on dokumentoinut investointeja some-propagandaan, mukaan lukien:

- 145 miljoonan dollarin julkinen diplomatia-kampanja länsimaisille yleisöille.
- Vuoden 2019 tarjous miljoonista shekeleistä digitaalisiin vaikutusoperaatioihin.
- Julkisesti myönnetty Netanyahun suunnitelmat käyttää somea "aseena" Yhdysvaltain yleisen mielipiteen muokkaamisessa.

Narratiivin kehystys: Uhriudesta moraaliseen oikeutukseen

X:n muutos hasbara-vahvistimeksi on myös muuttanut **konfliktin narratiivin kehystystä:**

- **Israelia kuvataan ikuiseksi uhrina**, sotilaallisesta epäsymmetriasta tai aiheutetuista siviiliuhreista riippumatta.
- **Palestiinalaiset liitetään johdonmukaisesti terrorismiin**, dehumanisoiden kieltä ja visuaalisia viiheitä, vaikka keskusteltaisiin lapsista tai sairaaloista.
- **Rakenteellinen väkivalta, miehitys ja apartheid tehdään näkymättömiksi** kehystämällä jokainen eskalaatio spontaaniksi puolustus-teoksi.

Nämä kehystykset vahvistuvat:

- **Sinipohjaisten vaikuttajien** (usein palkattujen) kautta, jotka julkaisevat virallisista pommitusten aikana.
- **Tekoälyllä generoiduilla ketjuilla**, jotka käyttävät tunne-persuasiviista kieltä ja kuvia sotilaallisen toiminnan tuen ylläpitämiseen.
- **Disinformaatiotaktiikoilla**, kuten journalisteja tai NGO:ita Hamasiin väärin liittämällä raportointinsa diskreditointiin.

Moderoitiasusta manipulointiin: Alustan neutraaliuden kuolema

X ei ole enää "kaupungin aukio". Se on **militaresoitu tiedonjärjestelmä**, jossa sitoutumista suunnitellaan, näkyvyyttä hallitaan ja poliittista erimielisyyttä hoidetaan sekä koodin että pakottamisen kautta.

Tämä merkitsee vaarallista ennakkotapausta – ei vain Israel-Palestiina-konfliktille, vaan **demokratialle ja digitaalisille oikeuksille globaalisti**. Kun sodan yksi puoli nauttii täyden spektrin algoritmisesta suojasta – ja toinen kohtaa deboostauksen, kiellot ja herjauksen – tulos ei ole keskustelu. Se on **valmistettu suostumus**.

TikTok ja Ellison-doktriini – Vaikutus, ideologia ja alustavalloitus

2020-luvun alussa **TikTok** nousi Gen Z:n vaikutusvaltaisimmaksi kulttuuri- ja poliittiseksi alustaksi. Yli miljardilla käyttäjällä globaalisti ja yli 150 miljoonalla Yhdysvalloissa, TikTok muuttui tilaksi, jossa globaalit narratiivit eivät vain jaettu – niitä *tunnettiin*. Sodan, kapinoiden tai epäoikeudenmukaisuuden aikoina se palveli visuaalisen todistuksen etulinjana: nopea, suodattamaton ja tunne-suora.

Juuri tämä raaka voima teki TikTokista uhan – hallituksille, yrityksille ja voimakkaille narratiivijärjestelmille kuten hasbaralle.

Aluksi Yhdysvaltain TikTok-tarkastelu keskittyi **tietosuojan ja Kiinan kommunistisen puolueen vaikutuksen pelkoon**, sen omistuksen ByteDancen, kiinalaisen teknologiajätin, vuoksi. Vuonna 2025 kuitenkin tuo huoli "ratkaistiin", kun 80 prosentin osake TikTokin Yhdysvaltain toiminnasta myytiin **yhdysvaltalaisille sijoittajille, Oraclelle** – pro-Israel-miljardööri **Larry Ellisonin** johtamalle – ottaen johtajuuden TikTokin **algoritmin ja tietoinfrastruktuurin valvonnassa**.

Kuitenkin seurannut ei ollut neutraaliuden tai kansalaisvapauden palauttamista.

Sen sijaan **TikTokista tuli toinen ideologisen täytöntöönpanon haara**, erityisesti linjautuneena **Israelin valtion etujen**, Yhdysvaltain ulkopoliitiikan narratiivien ja miljardöörien kulttuurivaikutuksen kanssa.

Osto, joka korvasi yhden imperiumin toisella

Syyskuussa 2025 kaksipuolisen paineen alla ja Trump-kauden toimeenpanomääräyksellä TikTokiin Yhdysvaltain toiminnot otettiin tehokkaasti haltuun ja luovutettiin yhdysvaltalaisille teknologiaeliiteille. Larry Ellisonin **Oracle** otti hallinnan tietohallinnosta ja algoritmista valvonnasta – päätös, jota juhlivat kansallisen turvallisuuden haukat ja liikemediat.

Mutta kiinalaisen valtion vaikutuksen vaihtaessa Ellisonin ideologiseen imperiumiin Yhdysvallat eivät ”depoliittisoineet” TikTokia – se vain **ohjasi uudelleen** alustan lojaalisuutta. Ja tuo lojaalisuus ei ole neutraali.

Ellison ei ole vain liikemies. Hän on:

- **Äänekäs Israelin ja IDF:n tukija**
- **Keskeinen rahoittaja** pro-Israel-poliittisille lobbareille ja sotilasohjelmille
- Taloudellinen arkkitehti poikansa **Paramount Globalin** valtaannousun takana, johon kuuluvat **CBS, Showtime** ja laaja Yhdysvaltain median kirjo.

Lyhyesti, Ellisonin vaikutus ulottuu:

- **Big Techin** (Oracle)
- **Someen** (TikTok Oraclen infrastruktuurin kautta)
- **Perinteisiin medioihin** (Paramount/CBS)
- **Yhdysvaltain politiikkaan** (Trumpin suuri lahjoittaja, siteitä Marco Rubioon muun muassa)

Hän ei vain muokkaa tiedonjärjestelmää – hän **omistaa sen**.

Ellison-doktriini: Ideologinen hallinta yrityskulttuurina

Gazan sodan eskalaation jälkeen loppuvuodesta 2023 Oraclen sisäiset raportit alkoivat nousta esiin. Nämä paljastivat häiritsevän **yrityskulttuurin muutoksen** Ellisonin vaikutuksen alla, erityisesti kun Oracle asemoi itsensä ottamaan haltuun TikTokiin toiminnot.

Keskeiset kehitykset sisälsivät:

- Johtajien vaatimukset **”Israelin rakkauden” upottamisesta yrityskulttuuriin**
- Työntekijät, jotka ilmaisivat huolta Israelin sotilaallisista toimista, **ohjattiin yrityksen mielenterveyspalveluihin**
- Pro-palestiinalaiset työntekijät kohtasivat **kurinpidollista painetta** tai kostoja näkemyksistään

- Avoin kirje kymmeniltä Oraclen työntekijöiltä vuoden 2025 alussa protestoiden yhtiön syveneviä siteitä Israelin sotilasteknologiaan ja sensuurioperaatioihin

Nämä käytännöt eivät heijasta vain puolueellisuutta – ne herättävät **autoritaarisen ehdollistumisen**: ajatuksen siitä, että poikkeama pro-Israel-maailmankuvasta on epävakauden, sekavuuden tai epälojaaliuden oire.

Tämä hyytävä ympäristö heijastui TikTokin omissa muutoksissa.

Sensuuri TikTokissa: Hiljainen, kohdennettu ja tehokas

Koska Oracle otti haltuun TikTokin algoritmin ja infrastruktuurin, käyttäjät ovat raportoineet joukosta tukahduttamistaktiikoita, jotka vaikuttavat pro-palestiinalaisiin ääniin:

Näkyvyyden lasku

- Julkaisut, jotka dokumentoivat Israelin ilmaiskuja, siviili-kuolemia tai Gazan todistuksia, alkoivat saada **merkittävästi vähemmän sitoutumista** kuin ennen ostoja.
- Hashtagit kuten **#FreePalestine** tai **#CeasefireNow** tukahdutettiin ajoittain tai tehtiin hau-ehdotuksettomiksi.
- Videot, jotka leimattiin ”kuvaaviksi” tai ”harhaanjohtaviksi”, **poistettiin tai rajoitettiin** – vaikka ne olivat vahvistettuja tai julkaistuja journalisteilta.

Kohdennetut tilitoimet

- Tunnetut palestiinalaiset sisällöntuottajat ja aktivistit raportoivat **varjokieltoja**, tilien keskeytyksiä ja sisällön poistoja ilman varoitusta.
- Vahvistetut tilit, jotka jakavat Gazan uutisia, näkivät **kattavuutensa laskevan dramaattisesti**, erityisesti aktiivisen pommituksen aikana.

Propagandan edistäminen

- Pro-Israel-sisältö, mukaan lukien hasbara-tyylisiä infografiikoita ja vaikuttajien kommentteja, **nostettiin esiin näkyvämmiin** Sinulle-syötteissä.
- Israelin hallitukseen liittyvien kampanjoiden sponsoroituja julkaisuja **tyhjennettiin Yhdysvaltain yleisöille**, joskus kehyksenä koulutuksellisina tai humanitaarisina.

Tämä **sisältö-epäsymmetria** heijastaa samanlaisia dynamiikkoja, joita on havaittu X:ssä – mutta TikTokin kattavuus **nuorempien käyttäjien keskuudessa** tekee siitä erityisen vaarallisen. Alusta on muuttunut **ideologiseksi kasvualueeksi**, jossa **valikoiva näkyvyys** sanelee moraaliset rajat sille, mikä nähdään normaalina, hyväksyttävänä tai ”oikeana”.

Algoritmisesta neutraaliudesta ideologiseen sotaan

TikTokia pidettiin kerran alustana, joka tarjosi aliedustetuille äänille – mukaan lukien palestiinalaisille – tilan tulla kuulluksi. Se oli lava:

- Raakaa pommitusmateriaalia
- Henkilökohtaisia todistuksia miehitetyiltä alueilta
- Viraaleja solidaarisuusliikkeitä, jotka kiertävät valtavirran uutisten puolueellisuuksia

Mutta Oraclen ja Ellisonin alla alustan ideologinen linjaus muuttuu. Tämä ei ole vain näkyvyyttä – se on **arvojen koodausta**:

- Israelilaiset sotilaat kuvataan suojelijoina.
- Palestiinalaiset kuvataan – eksplisiittisesti tai implisiittisesti – uhkana.
- Kärsimys kuratoituu algoritmisesti suosimaan yhtä surun tyyppiä.

Tämä on **narratiivi-insinööritoimintaa mittakaavassa** – ja sitä toteutetaan ”sisällön moderointina” ja ”bränditurvallisuutena” peitteen alla.

Ellisonin mediaperhe: Narratiivimuurin vahvistaminen

TikTokin valtaannousu on vain yksi solmu Ellisonin laajemmassa mediakonsolidaatiostrategiassa. Skydance Median ja sen **Paramount Globalin** hankinnan kautta Ellisonin perhe nyt hallitsee:

- **CBS News**
- **Showtime**
- **Comedy Central**
- **Nickelodeon**
- **Paramount Pictures**
- Globaaleja striimausalustoja

Yhdessä Oraclen ja TikTokin kanssa Ellisonin vaikutus ulottuu lähes **jokaiseen suureen tiedonkulutuksen välineeseen**, lasten ohjelmoinnista yritystietokantoihin viraalivide- alustoihin.

Hänen syvien poliittisten siteidensä ja ideologisen jäykkyytensä kanssa tämä ei ole vain mediinomistusta – se on **narratiivimonopolisaatio**. Ja sitä käytetään sodan puhdistamiseen, erimielisyyksien kurittamiseen ja sallitun empatian rajojen määrittämiseen.

Hasbaran psykologiset vaikutukset – Algoritmit, ahdistus ja julkisen tunteen muokkaus

Propagandan voima ei ole vain siinä, mitä se sanoo, vaan siinä, mitä se tekee **mielelle**.

Nykyaikainen hasbara – kaukana kylmän sodan reliikistä – on **erittäin kehittynyt psykologisen vaikutuksen järjestelmä**. Se ei enää riipu pelkästään valtion median hallinnasta tai lehdistötiedotteiden pyörittämisestä. Se elää nyt **algoritmeissa, käyttöliittymäsuunnittelussa, palkkiojärjestelmissä ja sosiaalisten palautesilmukoissa**.

Digiaikakauden hasbara ei pyri vain *vakuuttamaan* – se pyrkii **ehtollistamaan**. Muokkaamaan julkista tunnetta, muodostamaan moraalisia refleksiä, tukahduttamaan erimielisyyksiä ja insinöörimään konsensuksen havainnon.

Algoritminen tunne-insinööritoiminta

Sosiaalisen median alustat kuratoivat käyttäjien näkemää algoritmisilla ”syötteillä”, jotka on suunniteltu maksimoimaan sitoutumisen – mutta nämä algoritmit määrittävät myös, minkä tyyppinen tieto **palkitaan** tai **tehdään näkymättömäksi**. Hasbara-operaatiot hyödyntävät tätä varmistamalla, että **pro-Israel-sisältö vahvistuu** kun taas **pro-palestiinalainen sisältö deboostataan** tai tukahdutetaan.

Tulos on **tunne-ehtollistuminen**:

- Sisältö, joka **tukee Israelin narratiivia**, saa tykkäyksiä, retwiittejä ja katseluja – laukaisemalla **dopamiinipiikkejä** käyttäjälle ja vahvistaen näitä käyttäytymisiä.
- Israelin kriittinen sisältö, riippumatta sen tarkkuudesta tai kiireellisyydestä, saa usein vähän tai ei sitoutumista – johtaen **turhautumiseen, itsetietoisuuden epäilyyn ja lopulta vetäytymiseen**.

Tämä muodostaa **palkkio-rangaistus-silmukan**:

- **Sitoutuminen = oikeellisuus**
- **Hiljaisuus = häpeä**
- Ajan myötä käyttäjät säätelevät itseään tiedostamattaan linjaamaan hyvin suorittavan sisällön kanssa, sekoittaen **näkyvyyden totuuteen**.

Kaiku-kammiot ja valmistettu konsensus

Kun alustat kuten X ja TikTok boostaa yhden poliittisen narratiivin puolen, ne luovat **digitaalisia kaiku-kammioita** – ympäristöjä, joissa käyttäjät altistuvat toistuvasti kapealle mielipiteiden valikoimalle, vahvistaen **universaalin sopimuksen illuusion**.

Tällä on syvällisiä psykologisia seurauksia:

- **Aschin konformiteetti-kokeiden** mukaan ihmiset taipuvat omaksumaan ryhmämielipiteitä – vaikka ne ristiriitaisivat henkilökohtaisten uskomusten kanssa – jos he kokevat olevansa yksin erimielisyydessä.
- Tämä johtaa **pluralistiseen tietämättömyyteen**: uskomukseen, että oman yksityisen näkemyksensä on väärä tai marginaalinen, koska kukaan muu ei näytä jakavan sitä.
- Israel-Palestiina-kontekstissa tämä tarkoittaa, että **empatia palestiinalaisia kohtaan koetaan vaaralliseksi tai epänormaaliksi**, vaikka käyttäjien keskuudessa, jotka tuntevat sitä yksityisesti.

Tulos ei ole vain hiljaisuus – se on **internalisoitu vääristymä**. Kasvava määrä käyttäjiä alkaa **epäillä omia moraalisia vaistojaan**.

Hiljaisuuden spiraali: Vaikeneminen eristyksen kautta

Kun käyttäjät näkevät pro-palestiinalaisen sisällön rangaistuksen – kielloilla, matalalla kattavuudella, häirinnällä tai työpaikkaseurauksilla – he oppivat **itse-sensuroimaan**. Tämä pätee erityisesti:

- Opiskelijoille, jotka pelkäävät akateemisia tai ammatillisia seurauksia
- Sisällöntuottajille, jotka pelkäävät rahoittamisen peruuttamista
- Pro-Israel-yritysten kuten Oraclen työntekijöille, jotka ovat nähneet kollegoiden ohjautuvan **mielenterveyspalveluihin** erimielisyyksistä

Tämä linjaantuu **hiljaisuuden spiraali**-teorian kanssa:

Ihmiset ovat vähemmän todennäköisesti ilmaisemaan mielipiteen, jos he pelkäävät sosiaalista eristystä tai rangaistusta. Mitä vähemmän puhujia, sitä vahvempi havainto siitä, että erimielisyyks on harvinaista – vahvistaen näin hiljaisuutta.

Tämä on **täsmälleen ympäristö, jota hasbara pyrkii luomaan**.

Erimielisyyden patologisointi

Viime vuosina psykologinen pakottaminen on siirtynyt syötteen ulkopuolelle työpaikalle ja yhteisöön. Oraclen raportit Gazan sodan aikana 2023–2025 paljastavat syvästi häiritsevän mallin:

- Israelin toimista kriittiset työntekijät **ohjattiin mielenterveyden tukeen** huolensa sisällön sijaan.
- Johtajat vaativat "Israelin rakkautta" osana yrityskulttuuria – kehystäen erimielisyyden **tunne-epävakaudeksi** tai **järjettömyydeksi**.
- Teknologia- ja mediatiloissa pro-palestiinalaisia näkemyksiä **patologisoidaan**, kun taas Israelin tuki **normalisoidaan rationaaliseksi, siviiliksi ja moraaliseksi**.

Tämä taktiikka ammentaa autoritaarisista käsikirjoista: kehystää moraalinen vastustus **mielihämmennykseksi**, kohdella vastarintaa ei poliittisena näkökulmana vaan **psykologisena poikkeamana**.

Tunne-uupumus ja burnout

Ehkä nykyaikaisen hasbaran yleisin psykologinen vaikutus on **tunneväsymys**:

- Käyttäjät, jotka yrittävät dokumentoida julmuuksia – erityisesti Gazassa – kuvaavat tuntevansa **"huutavansa tyhjyyteen."**
- Todisteista huolimatta heidän julkaisunsa sivuutetaan tai poistetaan.
- Monet kuvaavat toivottomuutta, ahdistusta tai irtautumista vertaistensa kanssa, jotka eivät näytä välittävän.

Tämä johtaa:

- **Digitaaliseen burnoutiin:** Vetäytymiseen aktivismista jatkuvan tunnetyön vuoksi
- **Moraaliseen dissosiaatioon:** Psykologiseen etäisyyteen traumasta selviytymismekanismina
- **Empaattiseen väsymykseen:** Tunnottomuuteen kärsimyksestä liiallisen altistumisen ja havaitun turhautumisen vuoksi

Lopulta tämä **psykologinen solidaarisuuden eroosio** on yksi hasbaran tehokkaimmista työkaluista. Ei pelkästään sensuurin kautta, vaan **uupumuksen kautta**.

Yleisön lapsellistaminen

Toinen keskeinen hasbara-strategia on **ylikorostettu yksinkertaistaminen** – monimutkaisen geopoliittisen kehystämisen tunne-manipulatiivisten tropeiden kautta:

- **Israel ikuisena uhriina**
- **IDF “maailman moraalisimpana armeijana”**
- **Palestiinalaiset terroristeina tai passiivisina uhreina ilman toimijuutta**

Tämä tunne-kehystys lapsellistaa yleisön:

- Se **lannistaa kriittistä ajattelua**
- Se **priorisoi tunne-lojaalisuutta** tosiasiallisen nyanssin yli
- Se viljelee **moraalisia binärejä** – hyvää vs. pahaa, meitä vs. heitä – jättämättä tilaa kontekstille, historiasta tai rakenteelliselle kritiikille

Käyttäjiä koulutetaan ei ymmärtämään, vaan **tuntemaan oikeaan suuntaan**. Ja poikkeama tuosta tunne-skriptistä tulee sosiaalisesti rangaistavaksi.

Hasbara ja länsi – Lobbaus, lakisota ja solidaarisuuden kriminalisointi

Hasbara ei pysähdy havainnon muokkaamiseen. Sen lopullinen tavoite on **muuttaa havainto vallaksi** – lainsäädäntöön, sotilasrahoitukseen, kauppapolitiikkaan ja oikeudellisiin kehyksiin, jotka **rangaisevat vastarintaa** ja **palkitsevat osallisuutta**.

Lännessä – erityisesti Yhdysvalloissa, Isossa-Britanniassa, Saksassa ja Ranskassa – hasbara on kehittynyt **poliittiseksi välineeksi**. Sitä käytetään ei vain viraalivideoiden tai vaikuttajakampanjoiden kautta, vaan **lobbauksen, lakisodan, akateemisen tukahduttamisen ja siviiliyhteiskunnan valvonnan kautta**.

Lobbaus-infrastrukturi: Lännen hasbaran moottoritila

Hasbaran voimakkain laajennus lännessä on sen **lobbaus-infrastrukturi**, erityisesti Yhdysvalloissa. Järjestöt kuten:

- **AIPAC** (American Israel Public Affairs Committee)
- **ADL** (Anti-Defamation League)
- **StandWithUs**

- **Israeli-American Council**
- Ja lukuisat vähemmän tunnetut PAC:t

...muodostavat toisiinsa kytkeytyneen verkoston, joka:

- **Vaikuttaa vaaleihin**
- **Muokkaa Yhdysvaltain ulkopolitiikkaa Israelia kohtaan**
- **Laatii lainsäädäntöä BDS-liikkeen tukahduttamiseksi**
- **Painostaa antisemitismin määritelmiä**, jotka rinnastavat antisionismin vihapuheeksi

Nämä ryhmät eivät ole vain puolustusjärjestöjä – ne ovat **politiikan insinöörejä**, syvästi upotettuja Yhdysvaltain poliittiseen infrastruktuuriin.

Taloudellinen vipuvaikutus:

- AIPAC yksin kulutti yli **100 miljoonaa dollaria** Yhdysvaltain vaalikiertoradoilla 2022 ja 2024, tukien ehdokkaita, jotka lupasivat horjumattoman tuen Israelille – vaikka Gazan kuolonuhrien määrä kasvoi.
- Poliittisia lahjoituksia käytetään **lojaaliuden Israelille litmusteena**. Larry Ellison esimerkiksi raportoidusti **seuloi poliittisia ehdokkaita** Israel-kantansa perusteella ennen taloudellista tukea.

Ehdokaskuri:

- Israelin politiikasta kriittiset ehdokkaat – kuten **Ilhan Omar, Rashida Tlaib** tai **Jamaal Bowman** – kohtaavat koordinoituja mustamaalauskampanjoita, disinformaatiota ja esivaalihaasteita, joita tukevat miljoonat hasbara-linjaantuneet rahat.

Tämä vaikutusvalta varmistaa, että **Yhdysvaltain ulkopolitiikka pysyy lukittuna Israelin tueksi**, julkisesta mielipiteestä, laillisista rikkomuksista tai ihmisoikeus-huolista riippumatta.

Lakisota: Solidaarisuuden kääntäminen rikokseksi

Hasbaran seuraava rintama lännessä on **lakisota** – oikeusjärjestelmien käyttö palestiinalaisten oikeuksien tukijoiden kriminalisoimiseen ja pelotteluun.

BDS-kriminalisointi:

- Vuoteen 2025 mennessä **36 Yhdysvaltain osavaltiota** on hyväksynyt lakeja tai toimeenpanomääräyksiä, jotka rankaisevat yksilöitä tai yrityksiä, jotka osallistuvat **Boikotti, Tuetun ja Pakotteiden (BDS)** aktiviteetteihin Israelia vastaan.
- Nämä lait, monet kirjoitettuja yhteistyössä israelilaisten lobbausryhmien kanssa, vaativat usein:
 - Sopimuskumppaneiden allekirjoittamaan **anti-BDS-valoja**
 - Rankaisemaan opiskelijoita tai tiedekunnan pro-palestiinalaisesta aktivismista

- Pidättämään julkista rahoitusta "anti-Israel"-järjestöiltä

Antisemitismin uudelleenmäärittely:

- Länsimaat omaksuvat yhä enemmän **IHRA:n (International Holocaust Remembrance Alliance) antisemitismin määritelmää**, joka sisältää Israelin kritiikin potentiaalisena viharikoksena.
- Kriitikot väittävät, että tämä **aseistaa antisemitismin syytöksen** hiljentääkseen poliittisen keskustelun ja akateemisen vapauden.
- Saksassa ja Ranskassa tämä määritelmä on jo johtanut **poliisien tukahduttamiseen** pro-palestiinalaisissa mielenosoituksissa, kiellettyihin protesteihin ja NGO-tutkimuksiin.

Institutionaalinen sensuuri:

- **Yliopistoprofessorit**, erityisesti Yhdysvalloissa ja Isossa-Britanniassa, kohtaavat kasvavaa riskiä opettaessaan palestiinalaista historiaa tai ilmaistessaan tukea dekolonisaatioliikkeille.
- Järjestöt kuten **Canary Mission** ylläpitävät julkisia mustia listoja opiskelijoista ja tutkijoista, jotka puoltavat palestiinalaisia oikeuksia – listoja, joita työnantajat ja maahanmuuttovirkamiehet usein käyttävät.

Solidaarisuusliikkeiden valvonta ja poliisointi

Lakisodan rinnalla hasbara-linjaantuneet hallitukset ja instituutiot ovat omaksuneet yhä enemmän **terrorisminvastaisen kielen** pro-palestiinalaisen järjestämisen valvontaan ja pelotteluun.

Kampusvalvonta:

- **Students for Justice in Palestine (SJP)** -yliopistojaksot valvotaan, tunkeudutaan tai keskeytetään lahjoittajien ja lobbausryhmien paineessa.
- Kampus-aktivistit leimataan **radikaaleiksi tai turvallisuusuhiksi**, erityisesti Gazan tai Länsirannan väkivallan eskalaation jälkeen.

NGO-pelottelu:

- Apuryhmät, ihmisoikeusvalvojat ja jopa YK:n elimet syytetään rutiininomaisesti "terrorismin tukemisesta", jos ne dokumentoivat Israelin väärinkäytöksiä.
- **IDF ja Israelin ulkoministeriö** on liitetty leimauskampanjoihin, jotka kohdistuvat humanitaarisiin työntekijöihin ja toimittajiin – erityisesti niihin, jotka toimivat Gazassa tai Jerusalemissa.

Matkustuskiellot ja viisumien peruuttamiset:

- Palestiinalaiset puolestapuhujat, akateemikot ja journalistit kieltävät pääsyn länsimaihin, leimataan rajoilla tai estetään puhetilaisuuksista epämääräisten "ääriajattelu"- tai "terrorisympatia"-syytösten alla.

Lyhyesti, **aktivismi itse määritellään uhaksi** – ei siksi, että se muodostaa riskin yleiselle turvallisuudelle, vaan siksi, että se uhkaa narratiivin hallintaa.

Kulttuurisota: Palestiinalaisen legitimitetin pyyhkiminen

Valtion tukema solidaarisuuden tukahduttaminen vahvistuu **laajemmalla kulttuurihankkeella**, joka pyrkii pyyhkimään palestiinalaisen legitimitetin kokonaan.

Akateeminen tukahduttaminen:

- Kurssit siirtomaa-asetuskolonialismista, apartheidista tai alkuperäiskansojen vastarinnasta menettävät rahoitusta tai poliittisesti kohdennetaan, jos ne sisältävät Palestiinan.
- Konferenssit peruutetaan, puhujat poistetaan alustoilta ja akateemiset julkaisut sensuroidaan hasbara-linjaantuneiden rahoittajien paineessa.

Median sanitointi:

- Länsimaiset mediainstituutiot jatkavat:
 - Israelin aggressiivisuuden kehystämistä ”itsepuolustukseksi”
 - Termien kuten **miehitys, etninen puhdistus** tai **apartheid** välttämistä
 - Hasbara-”asiantuntijoiden” alustamista palestiinalaisten tutkijoiden sijaan
- Toimittajat, jotka haastavat tämän kehystyksen, nuhdellaan, poistetaan tehtävistä tai kohtaavat verkossa häirintäkampanjoita.

Kulttuurinen musta lista:

- Taiteilijat, elokuvantekijät ja muusikot, jotka ilmaisevat tukea Palestiinalle, **peruutetaan, mustalistataan tai rangaistaan**, erityisesti Yhdysvaltain ja Isossa-Britanniassa festivaalipiireissä.
- Suuret kulttuurirahoittajat vaativat usein epäsuoraa **”anti-BDS”-noudattamista**, sitoen rahoituksen poliittiseen hiljaisuuteen.

Vastarinta ja paljastus – Hasbara-koneen murtaminen

Hasbara kukoistaa hallinnassa: medioissa, viesteissä, havainnossa. Se riippuu tiedon ekosysteemin ylikuormittamisesta omalla todellisuuden versionsa, kun taas kilpailijat vaikenetaan lakisodalla, sensuurilla ja psykologisella pakottamisella.

Mutta jopa kehittyneimmällä propagandajärjestelmällä on **rajoja** – ja **halkeamia**.

Hasbaran dominanssista huolimatta länsimaisissa instituutioissa ja digitaalisilla alustoilla on noussut globaali vastanarratiivi. Se on hajautettu, digitaalisesti syntyperäinen, moraalisesti ankkuroitu ja usein ajettu ilman institutionaalista valtaa – journalisteja, aktivisteja, taiteilijoita, selviytyjiä ja teknologeja, jotka ovat sitoutuneita **totuuden kertomiseen poistamisen alla**.

Todistamisen voima: Journalismi vastarintana

Yksi tehokkaimmista hasbara-vastustuksen muodoista on **todistamisen teko** – erityisesti reaaliajassa.

Kansalaisjournalismi:

- Gazan sodissa 2023–2025 suuri osa siitä, mitä maailma tietää, ei tullut valtavirran lähteistä, vaan **suorasta videomateriaalista**, jonka palestiinalaiset tallensivat ja jakoivat somessa.
- Nämä raa'at todistukset – äidit suremassa, pommitetut sairaalat, loukkaantuneet lapset – leikkaavat läpi puhdistetut narratiivit ja tavoittavat miljoonia, usein **ennen sensurointia**.

Tutkiva raportointi:

- Julkaisut kuten *+972 Magazine*, *The Intercept*, *Middle East Eye* ja *Electronic Intifada* jatkavat dokumentoimista:
 - Israelin sotilaallisia disinformaatiokampanjoita
 - Valvontateknologioita palestiinalaisia vastaan
 - Länsimaiden osallisuutta asekaupassa ja sensuurissa
- Riippumattomat journalistit alustoilla kuten Substack ja Patreon ovat ohittaneet editoriaaliset rajoitukset julkaistakseen kriittistä raportointia, joka on sensuroitu muualla.

Arkisto-aktivismi:

- Kollektiivit kuten **Forensic Architecture** ja **Visualizing Palestine** käyttävät dataa, kartoitusta ja OSINTiä (avointa lähdetietoa) luodakseen **kiistattomia, dokumentoituja tietueita** Israelin sotarikoksista, maan valtauksista ja apartheid-politiikoista – resursseja, joita käytetään nyt kansainvälisissä oikeudellisissa jutuissa ja ihmisoikeusraporteissa.

Teknologinen suvereniteetti: Rakentaminen alustojen ulkopuolelle

Tunnustaen, että valtavirran alustat kuten X, TikTok ja Instagram ovat nyt syvästi vaarantuneita, monet teknologit ja yhteisöt kääntyvät **hajautettujen ja eettisten vaihtoehtojen** puoleen. Kaksi merkittävintä ovat **Mastodon** ja **UpScrolled**.

Mastodon: Hajautettu mikrobloggaus

Mastodon on osa **Fediverseä** – hajautettujen, käyttäjien hallitsemien sosiaalisten alustojen verkostoa. Toisin kuin X, Mastodonia ei omista **miljardööri**, se ei palvele mainoksia eikä kuratoi sisältöä algoritmisesti.

- **Paikallinen moderointi** tarkoittaa, että pro-palestiinalainen sisältö on vähemmän altis algoritmiselle hautaamiselle tai kielletä.

- Monet Mastodon-instanssit tukevat eksplisiittisesti **anti-koloniaalisia, anti-apartheid- ja pro-oikeudenmukaisuus-kehyksiä**.
- Journalistit ja järjestäjät, jotka on poistettu X:stä, ovat **palauttaneet läsnäolonsa Mastodoniin**, käyttäen sitä turvallisempana hubina arkistointiin ja vastarinnan vahvistamiseen.

Mastodon ei ole täydellinen ratkaisu – sillä on pienempi käyttäjäkunta ja rajallinen kattavuus – mutta se edustaa **mallia digitaaliselle solidaarisuusinfrastruktuurille**, joka vastustaa yritysvaltausta ja algoritmista puolueellisuutta.

UpScrolled: Ihmiskeskeiset sosiaaliset uutiset

UpScrolled on kasvava vaihtoehto perinteisille uutissyöte-sovelluksille, painottaen:

- **Algoritmista läpinäkyvyyttä**
- **Yhteisön ajamaa sisältö-kuraatiota**
- **Mielenterveyttä tietoisesti**

Sen sijaan että käytettäisiin sitoutumista maksimoivia algoritmeja, UpScrolled antaa käyttäjille mahdollisuuden **valita näkemänsä** ja **seurata luotettavia kuraattoreita**, merkkien tai vaikuttajien sijaan.

Hasbara-kontekstissa:

- UpScrolled tarjoaa **alustan, joka on immuuni kylläisyystaktiikoille** ja sisällön tulville.
- Sitä käyttävät **median kouluttajat ja aktivistit** jakamaan suodattamattomia päivityksiä, erityisesti muiden alustojen sisällön mustan ulosmarssin aikana.
- Sen painotus **tarkkaavaisessa tiedonkulutuksessa** luo tilaa **nyanssille, historialle** ja **eettiselle todistamiselle**.

Vaikka vielä nouseva, UpScrolled edustaa **digitaalisen vastarinnan ethosia** – jossa syöte muuttuu reflektoinnin tilaksi, ei pakottamisen.

Kollektiiviset muistiprojektit

Hasbara riippuu historiallisesta pyyhkimisestä: **Nakbasta**, menneistä joukkomurhista, vuosikymmenistä riistosta. Vastauksena uusi sukupolvi luoja rakentaa **vasta-historiat**, jotka säilyttävät palestiinalaisen kokemuksen ja kirjoittavat muistin uudelleen digitaalisiin commonsiin.

Digitaaliset muistomerkit ja taide:

- Taiteilijat ja koodaajat ovat luoneet **interaktiivisia kartoja tuhotuista kylistä**, virtuaalisia muistomerkkejä Gazan kuolleille ja koloniaalisen väkivallan arkistoja, jotka linkittyvät globaaliin imperiumihistoriaan.
- Projektit kuten **Decolonize Palestine** ja **Palestinian Archive** kuratoivat tekstejä, kuvia ja suullisia historioita, jotka vastustavat yksinkertaistamista ja historiallista amnesiaa.

Yhteisökoulutus:

- Ruohonjuuritason kouluttajat järjestävät opetustilaisuuksia, lukupiirejä ja verkkokursseja **historiallisen kontekstin palauttamiseksi** ja **propaganda-narratiivien haastamiseksi**.
- Zine-kollektiivit ja digitaaliset kirjastot ovat nousseet epävirallisiksi mutta voimakkaiksi työkaluiksi **poliittiselle uudelleenkolautukselle** instituutioiden ulkopuolella.

Oikeudellinen ja institutionaalinen vastarinta

Jopa vaarantuneissa järjestelmissä hasbara kohtaa kasvavaa vastarintaa:

Ihmisoikeus-oikeudellinen toiminta:

- Ryhmät kuten **Al-Haq, Adalah** ja **Kansainvälinen Lasten Puolustus – Palestiina** käyttävät hasbaran omia vääristymiä todisteina **kansainvälisissä oikeudenkäynneissä**, mukaan lukien kansanmurha- ja apartheid-tapauksia.

Yliopisto-järjestäminen:

- Opiskelijat jatkavat banien haastamista palestiinalaiselle solidaarisuudelle protesteilla, miehityksillä ja oikeudenkäynneillä.
- Oikeudelliset koalitiot ovat onnistuneesti **haastaneet anti-BDS-lakeja** Yhdysvaltain tuomioistuimissa, väittäen niiden rikkovan perustuslaillista sananvapautta.

Vuotaja-paljastus:

- Entiset some-yritysten ja NGO:iden työntekijät vuotavat nyt **sisäisiä dokumentteja**, paljastaen, miten algoritmeja säädettiin ja sisältömoderointipolitiikkoja laadittiin Israelin lobbauspaineen koordinoinnissa.

Globaali solidaarisuus: Taistelun uudelleenyhteyksen

Ehkä voimakkaimmin globaali hasbara-vastarinta **yhdistää Palestiinan muihin vapautusliikkeisiin**:

- Alkuperäiskansojen yhteisöt tunnistavat jaetut mallit **asetuskolonialismista**
- Mustien vapautusliikkeet nimeävät jaetun logiikan **poliisin militarisoimisesta**
- Apartheid-vastustajat Etelä-Afrikassa kutsuvat esiin **Israelin toistoa entisten sortajiensa käsikirjasta**

Tämä **leikkaava solidaarisuus** tekee hasbarasta vaikeampaa eristää ja stigmatisoida palestiinalaista vastarintaa. Se repositionoi Palestiinan ei ainutlaatuiseksi konfliktin tapaukseksi, vaan **keskipisteeksi globaalissa taistelussa imperiumia, valvontaa ja epäoikeudenmukaisuutta vastaan**.

Se, mitä ei voi olla näkymätön – Totuus, muisti ja narratiivimonopolin romahdus

Vuosikymmenten ajan Israelin hasbara-koneisto toimi huomattavalla menestyksellä. Se projisoi tiukasti hallitun kuvan: demokraattinen valtio saarroksissa, moraalinen armeija itsepuolustuksessa, länsimainen liittolainen irrationaalisen vihan ahdistamana. Tämä narratiivi ei ollut vain todellisuuden rinnalla – se korvasi sen, vuotamalla oppikirjoihin, otsikoihin, politiikkoihin ja tunne-reflekseihin.

Mutta narratiivit, kuten regimit, voivat romahtaa.

Ja viimeisen kahden vuoden aikana on tapahtunut jotain peruuttamatonta.

Miljardeista huolimatta käytettyihin suhdetoimintaan, vaikuttajakampanjoihin, algoritmiseen manipulointiin, oikeudelliseen tukahduttamiseen ja institutionaaliseen valtaannousuun **totuus on murtautunut**. Ei siksi, että sille sallittiin – vaan koska se **pakotettiin halkeamien läpi**, kannettuna selviytyjillä, dokumentoituna todistajilla ja vahvistettuna tavallisten ihmisten verkostoilla, jotka kieltäytyivät katsomasta pois.

Mitä olemme nähneet Gazassa, Länsirannalla, Jerusalemissa – mitä olemme oppineet vuotajilta, digitaalisilta tutkijoilta, historioitsijoilta, lapsilta ja runoilijoilta – **ei voi olla näkymätön**.

Se on muuttanut keskustelua.

Ja se on muuttanut **meitä**.

Narratiivimonopolin romahdus

Hasbara toimi kerran lähes täydellisellä hallinnalla läntisessä hallitsevassa keskustelussa. Se ei vain voittanut keskusteluja – se **määritti keskusteltavissa olevan ehdot**.

Mutta tuo monopoli on murtunut.

- **Some rikkoi portinvartijarakenteen**, vaikka Israel kiirehti palauttamaan hallintaa hankinnoilla ja moderointipaineella.
- **Kansalaisjournalismi tulvi aikajanoja puhdistamattomalla todellisuudella**, tehden vaikeammaksi kääntää katse sotarikoksista ”puolustuksen” peitteen alla.
- **Palestiinalaiset historioitsijat, taiteilijat ja aktivistit** ottivat oikeutetun paikkansa globaalissa keskustelussa, kieltäytyen puhuttelusta *noista heille*.

Kyllä, alustat kuten X ja TikTok on sittemmin uudelleenkäytetty tukahduttamaan tuo murtuma – mutta hallitsevalle narratiiville aiheutettu vahinko on tehty. Hasbara voi edelleen vääristää. Mutta se ei voi enää **pyyhkiä**.

Globaali moraalinen uudelleenkalibrointi

Monille viimeiset kaksi vuotta ovat toimineet moraalisena herätyksenä:

- **Se, mitä aiemmin kehystettiin monimutkaiseksi, ymmärretään nyt koloniaaliseksi.**
- **Se, mitä pidettiin ”konfliktina”, ymmärretään nyt apartheidina.**
- **Se, mitä maalattiin puolustukseksi, tunnistetaan nyt hallintana.**

Olemme nähneet lapsia kuolemassa suorana lähetyksenä, journalisteja murhattu kylmäverisesti, sairaaloita raunioiksi – ja oikeutukset murenevat reaaliajassa.

Olemme myös nähneet ihmisten nousevan rajojen yli, yhdistäen Palestiinan globaaleihin kamppailuihin **rasismia, valvontaa, militarismia ja valtion väkivaltaa** vastaan.

Tämä ei ole ohimenevä hetki. Se on **moraalinen uudelleenkalibrointi** – eikä hasbaralla ole tarpeeksi voimakasta algoritmia kääntääkseen sitä.

Muisti vastarintana

Hasbaran ytimessä on yksinkertainen tavoite: **pyyhkiminen**.

- **Nakban** pyyhkiminen
- **Koloniaalisen väkivallan** pyyhkiminen
- **Palestiinalaisen ihmisyyden** pyyhkiminen
- Niiden pyyhkiminen, jotka uskaltavat muistaa ja nimetä näkemänsä

Ja siksi vastalääke – radikaalein teko – on **muistaa**.

Arkistoida. Viitata. Todistaa. Opettaa. Puhua, vaikka se olisi epäsuosittua. Erityisesti kun se on epäsuosittua.

Muisti ei ole passiivista. Se on ase. Yksi, jota ei voi ostaa, haudata tai brändätä pois olemassaolosta.

Edessä oleva työ: Narratiivivastarinnasta rakenteelliseen muutokseen

Hasbaran paljastaminen on vasta ensimmäinen askel.

Oikea tehtävä on:

- **Dekolonialisoida koulutus**, jotta tulevat sukupolvet eivät kasva tietämättömyydessä
- **Haastaa yritysmediat ja teknologia-monopolit**, jotka ovat tulleet osallisiksi sotapropagandassa
- **Vaahduttaa vastuullisuutta** PR-peitteellä naamioiduista rikoksista
- **Tukea palestiinalaista vapautumista** ei vain retorisenä vaan aineellisenä

Meidän täytyy kysyä itseltämme ei vain, mitkä totuudet nyt näemme – vaan **mitkä vastuut nuo totuudet asettavat meille**.

Nähtyä ei voi olla näkymätön

Ei ole paluuta.

Kuvat ovat palaneet globaalin tietoisuuden aikajanaan. Kuolleiden nimet elävät syötteissämme, runoissamme, protesteissamme, politiikoissamme. Historiaa ei voi enää kirjoittaa uudelleen reaaliajassa ilman vastarintaa.

Narratiivimonopolin romahdus ei ole vain mediatarina. Se on tarina siitä, **millaisessa maailmassa olemme valmiita elää**, ja olemme valmiita näkemään sen selkeästi – vaikka tuo selkeys maksaisikin mukavuuttamme.

Ja kun nähdään selkeästi, ei voi olla näkymätön.

Kun kuultu, ei voi teeskennellä kuulevansa.

Kun opittu, ei voi palata tietämättömyyteen.

Viitteet ja lisäluenta

Kirjat ja akateemiset lähteet

- Baroud, Ramzy. *The Last Earth: A Palestinian Story*. Pluto Press, 2018.
- Pappé, Ilan. *The Ethnic Cleansing of Palestine*. Oneworld Publications, 2006.
- Khalidi, Rashid. *The Hundred Years' War on Palestine*. Metropolitan Books, 2020.
- Erakat, Noura. *Justice for Some: Law and the Question of Palestine*. Stanford University Press, 2019.
- Herman, Edward S., and Noam Chomsky. *Manufacturing Consent: The Political Economy of the Mass Media*. Pantheon, 1988.
- Fuchs, Christian. *Social Media: A Critical Introduction*. Sage Publications, 2021.
- Morozov, Evgeny. *The Net Delusion: The Dark Side of Internet Freedom*. PublicAffairs, 2011.

Journalistinen ja tutkiva raportointi

- +972 Magazine - www.972mag.com Syvällisiä tutkimuksia Israelin sotilaspolitiikasta, hasbarasta, digitaalisesta valvonnasta ja miehityksestä.
- *The Intercept* - www.theintercept.com Tutkimuksia Yhdysvaltain osallisuudesta, lobbausvaikutuksesta ja teknologia-alustojen manipuloinnista.
- *Middle East Eye* - www.middleeasteye.net Paikallisraportointia ja media-analyysia alueella.
- *Electronic Intifada* - www.electronicintifada.net Riippumatonta palestiinalaista journalismia disinformaation ja oikeusloukkausten paljastamisesta.
- *The Guardian*: "TikTok tukahduttaa palestiinalaista sisältöä Gazan pommitusten aikana, sanovat sisällöntuottajat." (2023)
- *Wired*: "X on nyt ase Israel-Palestiina-tiedonsodassa." (2024)
- *The New York Times*: "Larry Ellisonin vaikutus Washingtonissa kasvaa Oraclen laajentuessa." (2025)
- *Haaretz*: "Kuinka Israelin ulkoministeriö rahoittaa digitaalisia propagandakampanjoita." (2023)

Viralliset dokumentit ja vuodot

- **Israel Strategia-asioiden ministeriön tarjous 2019** salaiselle digikampanjalle: ~3 miljoonaa NIS budjetti
- **IHRA:n antisemitismin määritelmä** (hyväksytty ja haastettu globaalisti): www.holocaustremembrance.com
- **AIPAC 2024 lobbaus-ilmoitukset**: OpenSecrets.org
- **Twitter/X Yhteisön muistiinpano-ohjeet** ja Muskin lausunnot (arkistoitu Internet Archiven ja Tech Policy Centerin kautta)
- **Oraclen työntekijöiden avoin kirje**, sisäinen protesti pro-Israel-yrityskulttuurista (vuotettu 2025 TechLeaksin kautta)

Alustatutkimukset ja teknologia-analyysit

- **Forensic Architecture**: www.forensic-architecture.org Monimedia-tutkimuksia Israelin sotarikoksista ja narratiivin tukahduttamisesta.
- **Visualizing Palestine**: www.visualizingpalestine.org Infografiikoita ja data-pohjaisia narratiiveja hasbaran kehystämisen haastamiseksi.
- **AlgorithmWatch**: www.algorithmwatch.org Tutkimuksia poliittisesta puolueellisuudesta sisällön moderointissa ja algoritmisessa vahvistuksessa.
- **Mastodon-dokumentaatio**: docs.joinmastodon.org Hajautetun moderointien ymmärtämiseksi vastusmedian tukemisessa.
- **UpScrolled (Beta)**: www.upscrolled.org Varhaisvaiheen alusta, joka kokeilee eettistä some-suunnittelua ja dekolonialisoitua kuraatiota.

Oikeudelliset ja ihmisoikeus-resurssit

- **Al-Haq**: www.alhaq.org - Palestiinalainen ihmisoikeus-oikeudellinen NGO
- **Adalah**: www.adalah.org - Oikeudellinen keskus arabivähemmistöjen oikeuksille Israelissa
- **Kansainvälinen Lasten Puolustus – Palestiina**: www.dci-palestine.org
- **Human Rights Watch**: Raportteja Israelin apartheid-käytännöistä (2021–2025)
- **Amnesty International**: ”Israelin apartheid palestiinalaisia vastaan” (2022)

Aktivisti- ja koulutus-resurssit

- **Decolonize Palestine**: www.decolonizepalestine.com Avoimen lähdekoodin, viittauspainotteisia hajoituksia keskeisistä aiheista kuten hasbara, BDS ja Nakban kieltäminen.
- **Jewish Voice for Peace**: www.jewishvoiceforpeace.org Johtava anti-sionistinen juutalaisjärjestö, joka haastaa Yhdysvaltain politiikan ja Israelin apartheidin.
- **BDS-liikkeen virallinen sivusto**: www.bdsmovement.net Resursseja, kampanjatyökaluja ja oikeudellisia päivityksiä boikottipuolustuksesta.
- **Palestine Legal**: www.palestinelegal.org Yhdysvaltain pohjalta oleva oikeudellinen tukiryhmä, joka puolustaa aktivistien ja opiskelijoiden oikeuksia.

Lisäluetallistat ja kuratoidut arkistot

- **“Reading Palestine”** opetussuunnitelma Columbian Students for Justice in Palestine (2024)
- **“Digital Apartheid: A Reader on Algorithmic Bias and Israel”** (TechSolidarity, 2025)
- **“Platform Censorship and Political Bias”** – MIT Media Lab Journal (Kevät 2025)

Arkisto- ja pitkäaikaiseen tutkimukseen

- **Internet Archive / Wayback Machine** – poistetun tai sensuroidun materiaalin saavuttamiseksi
- **Palestinian Digital Archive:** www.palarchive.org
- **Nakba Map Project:** www.nakbamap.com
- **Israel-Palestiina-aikajana** (IFAmericansKnew.org): www.ifamericansknew.org